

Ref. br.: 2024-1-ES01-KA220-ADU-000245715

XXI Adults

**Prilagođavanje obrazovanja odraslih
sistem za XXI vijek**

Predložak dobrih praksi

INSTITUTE for
ROMA and
MINORITIES
INCLUSION

DIPUTACIÓN
DE VALLADOLID

E-SCHOOL
EDUCATIONAL GROUP

EMPODERAR
DESENVOLVIMENTO ORGANIZACIONAL, SOCIAL, PROFISSIONAL E PESSOAL

Co-funded by
the European Union

Naziv dobre prakse

Kulturni doručci – Villabragima 2025

Sažetak prakse

Kratak, lako razumljiv sažetak: Šta je praksa, za koga i u koju svrhu?

Sastoji se od određivanja različitih općina u tom području kao domaćina za doček studenata iz obližnjih gradova.

Komšije iz drugih obližnjih gradova.

Teme su veoma raznolike i imaju za cilj da se pozabave aktuelnim pitanjima ili problemima koji izazivaju interesovanje u trenutku održavanja događaja.

Opis prakse – minimalno 2000 znakova

1) Kontekst / Pozadina

Koja je bila početna potreba ili problem?

Ko je bila ciljna grupa? Da li je to bio dio većeg programa ili projekta?

40 godina historije učionica kulture

Kulturne učionice su 2023. godine proslavile svoju 40. godišnjicu, oživljavajući i unoseći život u gradove provincije Valladolid. Program Kulturne učionice je započeo akademske 1983/1984. godine s Ángelom de Castrom; "Izabran je Renedo, prvi grad u dolini Esgueva, 8 kilometara od Valladolida, sa 800 stanovnika. Nekoliko mjeseci nakon pokretanja, procvjetale su kulturne učionice, skromna inicijativa koja se postepeno konsolidovala kao ključni program za kulturnu revitalizaciju. Dvadeset studenata oblikovalo je ono što je sada veliki projekat sa preko 3.500 učesnika. Trenutno djeluje u više od 170 opština, od kojih 71% ima manje od 500 stanovnika, a 15% manje od 100. Osamdeset pet posto učesnika su žene, dok muškarci čine preostalih 15%. Od samog početka, prije 40 godina, njegov uticaj na kulturni život opština bio je evidentan, gdje se podrazumijevalo stvaranje prostora za dijalog, debatu i kreativnost, uz rekreativne i participativne aktivnosti. Povezano s ovim širenjem, sati i dani programa postepeno su se produžavali. Posvećenost, istraživanje metodologije koja će se primjenjivati, teme i sadržaj koji će se razvijati, otvarajući nove puteve za intervenciju."

Učionice za umjetnost bile su značajan program u općinama, posebno za grupe koje su formirale žene, jer su pružale dodatnu motivaciju za izlazak i učenje, budući da se učenje materijaliziralo u konkretnim predmetima koje su mogle izložiti. Implementirana je praktična metoda koja je podsticala učešće u

učionicama kulture, što je dovelo do drugačijeg procesa apstrakcije, koji je konsolidovan tokom godina. Više od 15 godina, programi Učionica za kulturu i Obrazovanje odraslih koegzistirali su. Potonji je, pod pokroviteljstvom sporazuma između Ministarstva obrazovanja i Gradskog vijeća Valladolida, obezbjeđivao dio finansijskih sredstava za ugovore nastavnika. Ovaj sistem sporazuma se promijenio 1999. godine, postavši subvencionirani program putem javnog poziva za dodjelu grantova na pet godina.

Pokrajinsko vijeće Valladolida je potom odlučilo spojiti dva programa u veliki projekt kontinuiranog obrazovanja odraslih, poboljšavajući stabilnost posla stručnjaka, koji su postali dio tehničkog tima Pokrajinskog vijeća. Konačno, 2000. godine, Program obrazovanja odraslih je definitivno konsolidovan sa 23 člana osoblja i koordinatorom, sa vlastitim finansiranjem, koji bi bio odgovoran za njegov razvoj, čime mu je dat globalizirani karakter, a svi projekti zasnovani na obrazovanju odraslih postali su dio programa.

U okviru Učionica kulture, ponuda obuke se diverzificirala, pojavom jezičkih grupa (engleski i njemački jezik), sa snažnim fokusom na pohađanje obuka u zemljama engleskog govornog područja, novim tehnologijama, filmu, umjetnosti, geografiji, ličnom razvoju i tako dalje. Komplementarne aktivnosti su bile još jedna važna prekretnica, budući da je u ranim godinama Učionica kulture bilo teško organizovati putovanje, čak i na dva sata, a danas putovanja u Evropu traju duže od četiri dana.

Nove tehnologije

Važna činjenica koju treba istaknuti je korištenje interneta i novih tehnologija u učionici, od portala za kontinuirano obrazovanje na web stranici Pokrajinskog vijeća Valladolida do studentske platforme koja omogućava online registraciju. Ove godine, kada obilježavamo 35 godina postojanja, doživljavamo veliku "obrazovnu žetvu": više od 3.500 ljudi učestvuje u grupama, s programima kolaborativnog učenja i intenzivnim kursevima o novim tehnologijama, na primjer.

Iako je tokom ovih 40 godina postojanja bilo nekoliko publikacija, objavljivanje časopisa "Cuadernos de aula" (Učioničke sveske) predstavlja još jednu prekretnicu. Kao pedagoški alat, on nam omogućava da podijelimo rad obavljen u svakoj oblasti, kao i da prikupimo mišljenja i misli drugih, njihova iskustva... Također, nudi učenicima i nastavnicima priliku da se izraze i podijele svoje misli. Također je vrijedan pažnje razvoj Literarnog takmičenja među učenicima, koje ističe kreativne talente pojedinaca, uključujući mikro-priče na engleskom jeziku.

Osim toga, provodimo programe koordinacije s različitim područjima Pokrajinskog vijeća, kao što su "Obrazovanje za globalno građanstvo" i "Program transporta" kroz saradnju.

Širok opseg za jedinstveni projekat

Od samo 12 početnih upisa do trenutno više od 3.400, s prisustvom u gotovo svakoj općini u pokrajini.

Fokus na žene: "Izvođenje žena na vidjelo", koje čine većinu učesnica, sa prosječnom starošću od 67 godina.

Ovaj program, opisan kao "jedinstveni projekat u Španiji", koordinira Natividad García zajedno s timom od 23 nastavnika koji sedmično putuju po provinciji sa svojih 14 aktivnosti obuke. Kulturne učionice predstavljaju mnogo više od obrazovanja: "One su životni certifikati jer je to jedina aktivnost koju imaju za druženje, izlaske i uživanje."

Ponude obuka i saradnja: Raznolikost 14 ponuđenih obuka uključuje, između ostalog, historiju, umjetnost, filmsku estetiku, filozofiju, mitologiju i simboliku, geografiju, kreativno pisanje. Ova raznolikost omogućava učesnicima da istraže različita područja znanja i razviju nove vještine.

Akadska godina 2024-25

U akademskoj 2024-25. godini, obrazovni sadržaj se vrti oko PITAGORE, KNJIŽEVNOSTI I MUZIKE. Razgovarat ćemo o filozofiji, posebno o pitagorejskoj misli, jer nam ove, 2025. godine, Pitagora pruža priliku da je istražimo, a s njom i njen odnos s književnošću i muzikom, a u tome nam pomažu i Antonio Machado, Andersen i Johann Strauss.

Moglo bi se reći da filozofija i njen odnos s književnošću postoje u smislu da filozofija argumentira svoje zaključke, dok književnost izražava emocije i misli. Filozofija je prvenstveno usmjerena na misao, a književnost izaziva cijelu osobu. Filozofija otkriva, a književnost interpretira. Filozofija analizira stvarnost, a književnost izmišlja univerzume.

Osim toga, usudili smo se da ovaj kurs obradimo na odnosu Pitagorine misli (brojevi su suština svih stvari) sa književnošću, sa pričama, i kako Bertrand Russell (filozof, matematičar i dobitnik Nobelove nagrade za književnost 1950. godine) kaže: "Matematika posjeduje ne samo istinu, već i vrhunsku ljepotu; hladnu i strogu ljepotu, poput skulpture, bez privlačnosti ni na jedan dio naše slabe prirode, bez ljepote slika ili muzike, ali uzvišenu i čistu, i sposobnu za savršenstvo kakvo samo najbolje umjetnosti mogu predstaviti. Pravi duh oduševljenja, egzaltacije, osjećaj da si veći od čovjeka, može se naći i u matematici i u poeziji." Brojevi sistem se često pojavljuje u pričama i pjesmama dječje i književnosti za mlade. Priče imaju matematiku, kao i sam život. Počinjemo sa početkom i vremenima "Nekada davno..." prošlost, sadašnjost i budućnost. Protok vremena, vremenski nizovi...

Ali priče imaju svoju funkciju, onu najvažniju: uživanje u čitanju. Usmeno pripovijedanje, gdje zamišljamo kako likovi, prostori i boje izgledaju... Sada, u gotovo svim pričama nalazimo matematički sadržaj, koji nam pomaže da otkrijemo brojeve, veličine, oblike i razvijemo prostorne i vremenske koncepte, između ostalog. Kroz usmeno pripovijedanje ili kada čitamo ilustrovanu priču, matematički sadržaj postaje dio narativa ili ilustracije, a usvaja se slušanjem i prirodnim razgovorom o onome što je pročitano.

Od vremena trubadura do danas, od kombinatorike do topologije, od poezije do avanturističkih romana, književnost i matematika se često prepliću.

Prostorni odnosi, oblik, veličina i poređenje se takođe često pojavljuju (ne zaboravimo da matematika, kao što znamo, zavisi i od logike i od kreativnosti).

Slično tome, postoji bliska veza između filozofije (posebno Pitagorine misli) i muzike.

Nedavno je uspostavljen sporazum o saradnji s Regionalnom vladom Kastilje i Leóna, putem njenog obrazovnog programa CYL DIGITAL, s ciljem pružanja specifične obuke u digitalnim vještinama. Ova saradnja će se odvijati i u općinama u kojima djeluju učionice kulture i u objektima Pokrajinskog vijeća Valladolida, čija je učionica za računare udruženi centar za obuku CYL DIGITAL, počevši od 2025. godine.

Kulturni doručci: Obuka i suživot

Što se tiče kulturnih doručaka, oni su aktivnost koju organiziraju učionice za kulturu u obrazovnom području Medina de Rioseco. Sastoje se od određivanja različitih općina u tom području kao domaćina koji će dočekati učenike iz obližnjih gradova. Podsjećaju na tradiciju dočekivanja susjeda iz drugih obližnjih gradova u domu i časti ih slatkišima i tradicionalnim jelima. Održavaju se tokom jednog polugodišta svake školske godine, petkom ujutro, kombinirajući doručak s predavanjem stručnjaka iz odabranih predmeta.

Teme su veoma raznolike i imaju za cilj da se pozabave aktuelnim pitanjima ili problemima koji izazivaju interesovanje u trenutku održavanja događaja.

Ciljne grupe su učenici iz učionica za kulturu u određenom obrazovnom području, koji uvijek pružaju širok odziv na ovu vrstu aktivnosti i obično imaju oko 35-40 učesnika.

Kulturni doručci su se ustalili u posljednjih nekoliko godina, kombinirajući obrazovanje i druženje u neformalnom i zanimljivom edukativnom prostoru.

2) Ciljevi

Koji su bili ciljevi prakse? Šta je njen cilj bio poboljšati ili promijeniti?

Glavni cilj ove vrste intervencije je podsticanje društvene interakcije među učenicima iz različitih kulturnih učionica i opština, kao i razmjena rekreativnih iskustava (sam doručak) i obrazovnih iskustava (kroz ponuđene radionice i predavanja).

Poboljšanja koja treba postići fokusiraju se na razmjenu iskustava u svakoj od općina učesnica, podstičući razmjenu uloga (općine domaćini i pozvane općine) uz rotaciju na svakom kursu.

Istovremeno, podstiče se i održavanje ovih obuka, s jasnim fokusom na podsticanje refleksije i kritičkog mišljenja među studentima.

3) Implementacija / Metodologija

Kako se praksa sprovodila korak po korak?

Koje su aktivnosti ili metode korištene?

Koliko je vremena trebalo?

Obuka se održava u velikoj prostoriji, koja može prilagoditi broj učesnika i ima postavljene stolove sa stolnjacima i dovoljnim priborom za jelo za sve goste. Prostorija mora imati i audiovizuelnu opremu (projekcijsko platno, projektor, računarsku opremu i ozvučenje) kako bi se zadovoljile potrebe osoblja koje će voditi obuku.

Počinje dobrodošlicom i pozdravom od strane općinskog tima, zahvaljujući svim učesnicima i općinama na njihovom prisustvu. Nakon toga slijedi doručak, koji se u ovom konkretnom slučaju fokusirao na prirodne i zdrave proizvode (voćna salata, tost sa umakom od ribanog paradajza i iberijskom šunkom, kafa, biljni čajevi i voda). Nakon doručka počinje obuka koju vode govornici specijalizirani za određene teme. Na ovom

kulturnom doručku, sadržaj se vrtio oko ekonomskih i finansijskih pitanja (štednja, investicije, donacije, nasljedstva i testamenti, između ostalog). Ukupno trajanje je otprilike 2,5 sata.

4) Rezultati / Ishodi

Koji su bili konkretni rezultati?

Kakav je uticaj praksa imala na učesnike?

Rezultati ovih praksi su uvijek vrlo zadovoljavajući. Uspjeh aktivnosti je zagarantovan od trenutka kada se učenici iz različitih učionica i općina ponovo sretnu i učestvuju u zabavnoj i edukativnoj sesiji u drugačijem okruženju od uobičajenog. Sam doručak ima za cilj da impresionira grupu gostiju svojim kvalitetom i proizvodima, ali prije svega, pažnjom s kojom se servira. Sesije obuke uvijek teže da imaju praktičan sadržaj primjenjiv u svakodnevnom životu učenika.

Uticaji su pozitivni i nezaboravni. Svaka opština domaćin je ponosna što igra ovu ulogu; i svaka pozvana opština uživa gostoprimstvo onih koji ih dočekuju.

5) Priče učesnika – opcionalno

Kratki citati, lična razmišljanja ili iskustva koja dijele učesnici

6) Faktori uspjeha

Šta je učinilo praksu efikasnom ili inovativnom?

Je li bilo nekih jedinstvenih ili kreativnih elemenata?

Glavni elementi koji su doprinijeli učinkovitosti i inovativnosti događaja bili su izbor mjesta održavanja (Saonica za sastanke Kulturnog centra); dekor u stilu događaja (znakovi dobrodošlice i predmeti koji aludiraju na temu događaja); izbor proizvoda za doručak; i lična pažnja koju je svaka domaćica posvetila svim učesnicima.

Jedinstven i kreativan element bilo je uručivanje prigodne olovke svakom učesniku.

7) Prenosivost / Preporuke

Može li se praksa primijeniti i negdje drugdje?

Koji su uslovi potrebni za uspješnu implementaciju?

Bez ikakve sumnje, ove prakse se mogu primijeniti u svim općinama, prilagođavajući događaj raspoloživom prostoru i resursima.

Neophodni uslovi su oni koji su već spomenuti: upotrebljiv prostor, audiovizuelni mediji, lokalni proizvodi za degustaciju i stručni govornici na određene teme.

8) Savjeti / Savjeti za implementaciju – opcionalno

Kontrolne liste, lekcije ili savjeti za one koji žele primijeniti praksu.

9) Naučene lekcije - opciono

Najveća iznenađenja, prepreke ili ključne zaključke tokom implementacije.

10) Fotografije koje ilustruju opisanu praksu

Molimo priložite najmanje 3 fotografije koje se odnose na opisanu dobru praksu

PROFIL PRAKSE – KONTROLNA LISTA ZA KLASIFIKACIJU

Molimo označite sve kategorije koje se odnose na vašu opisanu praksu. Možete odabrati više od jedne.

VRSTA PRAKSE

☐	Lzarađivanje radeći
☐	Međugeneracijsko učenje
☒	Učenje u zajednici
☐	Digitalno / kombinovano učenje
☒	Učenje od vršnjaka
☐	Mentorstvo / koučing
☒	Kulturni/kreativni pristupi
☒	Saradnički / zasnovan na partnerstvu

Ostalo (navedite):

CILJNA GRUPA

- Odrasli sa niskim kvalifikacijama
- NEET (Osobe koje nisu u obrazovanju, zaposlene ili se ne obučavaju)
- Migranti / Izbjegllice
- Starije odrasle osobe
- Žene
- Osobe s invaliditetom
- Druge ranjive grupe
- Opšta odrasla populacija

OKRUŽENJE ZA UČENJE

- Formalno
- Neformalno
- Neformalno

RAZVIJENE VJEŠTINE / KOMPETENCIJE

- Pismenost (čitanje, pisanje, razumijevanje)
- Numerički rad (matematika, logičko razmišljanje)
- Digitalne vještine
- STEM (nauka, tehnologija, inženjerstvo, matematika)
- Lično, društveno i učenje za učenje
- Građanske kompetencije
- Poduzetništvo
- Kulturna svijest i izražavanje
- Jezičke vještine
- Vještine vezane za posao / strukovne vještine
- Zelene kompetencije
- Ostalo (navedite):

POTENCIJALNI KORISNICI

- Nastavnici / Edukatori
- Administrativno osoblje
- Uprava škole / centra
- Kreatori politika / Javna uprava
- Nevladine organizacije / Organizacije zajednice
- Ostalo (navedite):

Glosar kategorija (Objašnjenje stavki kontrolne liste)

Vrsta prakse

- Učenje kroz rad – učenje kroz praktične aktivnosti, metode zasnovane na praksi kao što su radionice ili stvarni zadaci.
- Međugeneracijsko učenje – aktivnosti koje uključuju učesnike različitih starosnih grupa koji uče jedni od drugih.
- Učenje u zajednici – učenje koje se odvija unutar lokalne zajednice, često kroz angažman u stvarnom životu.
- Digitalno / kombinovano učenje – obrazovanje korišćenjem digitalnih alata (online) ili kombinacija online i metoda licem u lice.
- Vršnjačko učenje – učenje među učesnicima sličnog statusa ili iskustva, uz međusobnu podršku.
- Mentorstvo / koučing – individualna podrška od iskusnije osobe za pomoć u učenju i ličnom rastu.
- Kulturni/kreativni pristupi – korišćenje umjetnosti, muzike, pozorišta, pripovijedanja itd. kao alata za učenje.
- Saradničke / partnerske – prakse koje uključuju saradnju između organizacija ili grupa.
- Ostalo (navesti) – bilo koja druga metoda koja nije navedena gore.

Ciljna grupa

- Odrasli s niskim kvalifikacijama – odrasli koji imaju nizak nivo formalnog obrazovanja ili osnovnih vještina.
- NEET-ovi – osobe koje nisu u sistemu obrazovanja, zaposlenja ili obuke (često mladi odrasli).
- Migranti / Izbjeglice – osobe koje su se doselile iz druge zemlje, a često se suočavaju s izazovima integracije.
- Starije odrasle osobe – Odrasle osobe starije od 65 godina
- Žene – prakse koje se posebno bave potrebama žena.
- Osobe s invaliditetom – osobe s fizičkim, senzornim, intelektualnim ili mentalnim zdravstvenim invaliditetom.
- Druge ranjive grupe – grupe u riziku od isključenosti (npr. dugotrajno nezaposleni, beskućnici).
- Opšta odrasla populacija – prosječni odrasli koji nisu u određenim kategorijama.

Okruženje za učenje

- Formalno – učenje u okviru zvaničnih obrazovnih sistema, certificirani kursevi (npr. škole, univerziteti).
- Neformalno – organizirano učenje izvan formalnog sistema (npr. radionice, obuka u zajednici).
- Neformalno – učenje kroz svakodnevna iskustva, bez strukturiranog kursa (npr. volontiranje, porodica).

Razvijene vještine / kompetencije

- Pismenost – čitanje, pisanje i razumijevanje tekstova (uključujući funkcionalne tekstove poput obrazaca).
- Numerički rad – korištenje matematike i logičkog zaključivanja.
- Digitalne vještine – korištenje digitalnih alata, npr. kreiranje CV-a, online alata, online platformi.
- STEM – nauka, tehnologija, inženjerstvo i matematika.
- Lično, društveno i učenje učenja – samosvijest, motivacija, timski rad, vještine cjeloživotnog učenja.
- Građanske kompetencije – aktivno građanstvo, razumijevanje demokratije i društvene odgovornosti.
- Preduzetništvo – kreativnost, inovacija, upravljanje projektima, preuzimanje rizika.
- Kulturna svijest i izražavanje – uvažavanje i stvaranje kulturnog sadržaja (npr. umjetnost, muzika).
- Jezičke vještine – sposobnost komunikacije na jednom ili više stranih jezika.
- Vještine vezane za posao / strukovne vještine – praktične vještine korisne u određenim poslovima ili profesijama.
- Zelene kompetencije – znanje i ponašanja koja podržavaju održivost i brigu o okolišu.
- Ostalo – bilo koje druge razvijene vještine (molimo navedite).

Potencijalni korisnici– grupe koje bi mogle imati koristi od primjene, prilagođavanja ili inspiracije ovom praksom u svom radnom kontekstu.

Napomena: Ove kategorije slijede okvire EU kao što su Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje (2018), Akcioni plan za osnovne vještine (2025) i Vodič za program Erasmus+ 2025 – Glosar

